

CHANNEL CLASSICS

CCS SA 36315

WIM VAN HASSELT
TINTOMARA
JÖRGEN VAN RIJEN

Wim Van Hasselt

Wim Van Hasselt is professor of trumpet at the University of Music Freiburg in Germany and regularly gives solo appearances and masterclasses at home and abroad (Europe, N-America and Japan). He is also an active chamber musician in different ensembles and has appeared at the festivals of Lucerne, Bad Kissingen and Schleswig Holstein among many others.

Wim Van Hasselt was born in Turnhout, Belgium. He studied at the University of Music Karlsruhe with Prof. Reinhold Friedrich and Prof. Dr. Edward H. Tarr (baroque trumpet). He also attended lessons and masterclasses given by Ole Edvard Antonsen, Prof. Klaus Schuhwerk, Markus Stockhausen and Philip Smith.

As a former member of the trumpet section of the Royal Concertgebouw Orchestra Amsterdam he worked from 2009 until 2014 under renowned conductors such as Mariss Jansons, Bernard Haitink, Valery Gergiev, Gustavo Dudamel, Ivan Fischer, Daniele Gatti, Andris Nelsons and Nikolaus Harnoncourt. During this time he also taught at the Conservatorium of Amsterdam.

Before joining the Royal Concertgebouw Orchestra he held a trumpet position (2005-2009) with the Radio Symphony Orchestra

Berlin, after having trained in the orchestral academy programs of the Deutsche Oper Berlin and the State Opera Stuttgart. In addition to his extended orchestral career he has played with the Berlin Philharmonic and the Lucerne Festival Orchestra.

His first solo CD *On the Road* was released on the Channel Classics label, showing his versatility and feeling for style in an impressive manner. It includes a couple of works that have been composed especially for this CD. The project was awarded the 'Prix de Salon' 2010 of the Foundation Donateurs Royal Concertgebouw Orchestra. Wim Van Hasselt is a Yamaha Artist.

Jörgen van Rijen

Principal trombonist of the Royal Concertgebouw Orchestra, Jörgen van Rijen, is also much in demand as a soloist with a special commitment to promoting his instrument, developing new repertoire for the trombone and bringing the existing repertoire to a broader audience. He is a specialist on both the modern and baroque trombone. He has performed as a soloist in most European countries and in the United States, Canada, Japan, China, Taiwan, Korea, Russia, Singapore and Australia, with orchestras including the Royal

Concertgebouw Orchestra, the Czech Philharmonic, Taiwan Philharmonic, Rotterdam Philharmonic, Combattimento Consort Amsterdam and the Netherlands Symphony Orchestra. In 2013 Jörgen has been part of the New York Philharmonic's trombone section for half a season, at their invitation. In the coming seasons Jörgen will appear as a soloist with orchestras such as the Nagoya Philharmonic Orchestra and Flanders Philharmonic.

Jörgen was awarded the Netherlands Music Prize in 2004, the highest distinction in the field of music, by the Dutch Ministry of Culture. In 2006 he received the prestigious Borletti-Buitoni Trust Award.

Many new pieces have been written for Jörgen, including a trombone concerto by Theo Verbey, which he premiered with the Royal Concertgebouw Orchestra, and a trombone concerto by Kalevi Aho, performed in 2012 with the The Hague Philharmonic, Oulu Sinfonia, Finland, and BBC Symphony Orchestra.

Jörgen regularly appears with the Lucerne Festival Orchestra. He teaches at

the Amsterdam Conservatory and has been appointed Visiting Professor at the Royal Academy of Music, London. He is an active chamber musician and was one of the founders of the New Trombone Collective and the RCO Brass. Jörgen plays exclusively on instruments built by Antoine Courtois and has previously released 3 CDs on Channel Classics.

Alla Libo

Alla Libo studied piano with Anatoly Ugorsky at the conservatory of St Petersburg, where she graduated in 1986. As a pianist she was affiliated to the renowned St Petersburg Soloists' Ensemble and accompanist at the opera and conservatory. Living in the Netherlands since 1992, Alla Libo is répétiteur at the conservatories of Rotterdam and The Hague, performs with a number of ensembles, and is active as an accompanist in national and international competitions. She also plays with soloists from the Royal Concertgebouw Orchestra, the Radio Philharmonic Orchestra and the Rotterdam Philharmonic Orchestra.

Alla Libo

TINTOMARA

Tintomara, as this CD is called, is a dualistic figure from *The Briar Rose Book* by the Swedish author Jonas Love Almqvist (1793-1859); in Folke Rabe's *Tintomara* it reflects the male and female character of the trumpet and trombone. Folke Rabe: 'When I was working on this little piece I spent a lot of time thinking about the concept of male and female. The penetrating sound of the trumpet, and its role in military fanfares, are primarily associated with typically male qualities, while the trumpet is really a soprano instrument. Its warm sound and attractive glissandos (sliding notes) perhaps evoke motherly associations, but the range of the trombone corresponds to the male voice. Not to mention the trombone as a metaphor for male sexuality, when Movitz climbs into bed with his instrument! (He is a character in the songs of Carl Michael Bellman, which are set in the taverns of eighteenth-century Stockholm.)'

On this CD programme the performers explore this versatile, ambiguous character, the range of colours, possibilities and even boundaries of the combination of trumpet and trombone, in which the soprano voice of the trumpet forms a wonderful combination with the tenor of the trombone.

Henry Purcell

Visitors to Westminster Abbey in London will find the grave of the celebrated Englishman at the foot of the organ. We know when he was born, in 1659, and exactly when he died, on 21 November 1695, and a little about his life. But perhaps we know most of all about his music. There below that organ, which he played himself for years, lies the greatest composer of England: Henry Purcell, who died just as young as Mozart and Schubert. Although little is known about his life, what is certain is that he was the first to compose an entire opera in the English language – *Dido*

and *Aeneas*. Not until three centuries later was such a milestone reached again, in Benjamin Britten's opera *Peter Grimes*.

The present CD includes contrasting arrangements of vocal pieces by Purcell. *Sound the Trumpet* is taken from one of the odes he wrote as court composer for the birthdays of Queen Mary II. Blaring trumpets and booming kettledrums add lustre to this ode for a royal birthday, but in the transcription we hear the trumpet, trombone, chest organ, cello and Baroque guitar. The duet *My dearest, my fairest* (1695) is an example of the many pieces Purcell wrote,

particularly in his later years, for theatrical productions. It is one of only two contributions to *Pausanias, the Betrayer of His Country* by Richard Norton. Whether Henry Purcell composed it, or his younger brother or nephew Daniel, remains uncertain. *Hark, how the songsters of the grove* was also originally a duet, taken from *Timon of Athens* (1694). As in the other two duets, the two original soprano parts are played on the trumpet and trombone.

Folke Rabe

Folke Rabe wrote *Tintomara* with his own instrument in mind, since this Swedish composer and music teacher is also a trombonist. He studied from 1957-1964 at the Kungliga Musikhögskolan in Stockholm with Valdemar Söderholm, Bo Wallner, Karl-Birger Blomdahl, Ingvar Lidholm, György Ligeti and Witold Lutosławski. Rabe drew much inspiration from his travels across Europe, North and South America and Asia; he is also active as a jazz musician, and from 1980-2000 he worked for Swedish Radio. He composed *Tintomara* for trumpet and trombone in 1992 to a commission from the trombonist Christian Lindberg and trumpeter Håkan Hardenberger for performance during the Stockholm New Music Festival in 1993.

Jean-Michel Damase

The *Trio* by the Frenchman Jean-Michel Damase (1928-2013) is a fine example of original music of high quality for the combination of trumpet, trombone and piano. The composer, whose mother was the renowned harpist Micheline Kahn, grew up in Bordeaux as a child prodigy, playing the piano and composing. At the age of twelve he was taught by Alfred Cortot in Paris and a year later by Armand Ferté at the Paris Conservatory. He gained a first prize for piano in 1943, and studied composition with Henri Büsser and Marcel Dupré. Damase was awarded various composition prizes, was in demand as a concert pianist, and made many acclaimed recordings of music by Fauré and Ravel. His own compositional style is related to that of Fauré, Poulenc, Ravel, Françaix, Roussel and Stravinsky; with its many complex rhythms and harmonies his music remains a typical example of French composition of the twentieth century. In his own words, Jean-Michel Damase upheld the post-tonal line of Debussy and Ravel, as is evident in the two movements from the attractive and elegant *Trio for trumpet, trombone and piano* (1983).

Martijn Padding

The next piece, *One Trumpet* (2000) by Martijn Padding, is for trumpet solo. Padding studied composition with Louis Andriessen at the Royal Conservatory in The Hague. He also studied piano with Fania Chapiro and musicology at the Utrecht University. He writes music for solo instruments and for large-scale symphony orchestra, combining elements from contemporary music, pop and pop culture, and traditional classical music. During the compositional process Martijn Padding often closely collaborates with the performers. Thus in 2000 he wrote *One Trumpet*, a piece full of volcanic force, for Peter Maseurs, former principal trumpet of the Royal Concertgebouw Orchestra.

It is not only dedicated to him, but is in fact a portrait of the trumpeter. 'Make it really difficult', Maseurs said to the composer! *One Trumpet* is in ABA-form and displays a rich pallet of playing techniques, from 'vulgar vibrato' and quarter tones to pedal notes that require a special embouchure.

Maurice Ravel

Maurice Ravel was fascinated by bygone ages, by the Baroque and classical periods. He was fond of the era of clear lines and lucid contours in which Haydn lived, and as

a composer he often looked back over his shoulder. One hears this in his *Piano Trio for piano, violin and cello*, completed in 1914 when the First World War had broken out. Although Ravel could be rather scornful of his romantic fellow countryman Saint-Saëns, he admitted that in this piano trio he had found inspiration in him. Not without reason is the piece dedicated to André Gédalge, who taught counterpoint and fugue at the Paris Conservatory. Ravel thus paid tribute to both his conservative, older colleague Saint-Saëns and to Gédalge, who had initiated him in the ancient art of classical counterpoint. In the third movement – *Passacaille* – featured on this recording, Ravel pays homage to the Baroque. An eight-bar introduction is followed by nine ingenious variations in typically Ravellian mood. Ravel's violin part is played here on a flugelhorn, the cello part on the trombone.

Florian Magnus Maier

The programme takes a clear step to the present day with *Slipstream for trombone and loop station* (2012) by Florian Magnus Maier, who was born in Munich in 1973 and lives in the Netherlands. He is well-known as Morean in the Noneuclid and Dark Fortress bands, is active as a metal musician and was

co-founder of the international artists' collective Quantum Ether. Maier studied classical guitar for several years and moved to the Netherlands in 1994 to study flamenco guitar with Paco Peña. He also studied composition with Klaas de Vries, Peter-Jan Wagemans and René Uylenhoet at the Rotterdam Conservatory, graduating 'cum laude' in 2001. Maier aims to achieve accessibility and 'compositional refinement' of genres that he previously thought to be incompatible. He describes himself as a 'bridge builder' in the various genres, and he combines influences from extreme metal, (contemporary) classical music, world music, flamenco, tango, Baroque polyphony, Balkan music and electronic 'madness'. Central to his work are a strong pulse, virtuosity, strict form and structure and a 'dark, spiritual atmosphere'.

The 'loop station' employed in *Slipstream* is a device with pedals enabling the trombonist to record himself while he plays. By operating the pedals he can then replay passages, record something new or delete. In this way 'loops' are created, with which the soloist plays and creates his own accompaniment. Nothing is recorded in advance, but what is performed live is repeated in all sorts of combinations, so that a whole ensemble

seems to play, while there is just one soloist on stage.

Florian Magnus Maier on *Slipstream*: 'I'm fond of solo pieces that don't sound like solo pieces, but comprise the full richness of musical layers, polyphony and all possible contrasts of sound, as they normally occur in ensemble music. When Jörgen asked me to write a piece with a loop station, I took the opportunity to have a trombone sound on its own like a complete ensemble, while the soloist dances with himself. In this way I created a sort of pop band situation, with solos in Balkan-like style, insistent rhythms and dreamy soundscapes, but also the symphonic grandeur of the trombone from the world of classical music. *Slipstream* was written for Jörgen van Rijen to a commission from the Dutch Performing Arts Fund. I dedicate the work to my childhood friend Wolfgang Besl (1973-2012), who died while I was working on it. Rest in peace, good friend.'

Jean-Francois Michel

The final work, *Eastwind, for Trumpet, Trombone and Brass Ensemble* (2012), was written by the Swiss composer Jean-Francois Michel (1957). Besides being a music teacher, conductor and composer, Michel is a

trumpeter and is active in the Swiss wind- and brassband world. From 1976-1986 he was solo trumpeter with the Munich Philharmonic and the Munich Bach Orchestra under Karl Richter. He has performed and directed masterclasses throughout the world and is affiliated to the conservatories of Fribourg, Lucerne and Geneva. For *Eastwind* Michel found inspiration in the rich musical folklore of gypsies who developed a wide

range of styles on the Balkan and in Eastern Europe. Their folk tunes switch freely from major to minor, from wild dances to sad melodic lines, carrying the listener along in the most extreme moods. Jean-Francois Michel composed *Eastwind* for the renowned Slovenian trombone soloist Branimir Slokar, who gave the first performance in July 2012 at the opening of the 61st Festival of Ljubljana (Slovenia).

Clemens Romijn
Translation: Stephen Taylor

TINTOMARA

Tintomara, de titelnaam van deze cd, is een tweeslachtige figuur uit *The Briar Rose Book* van de Zweedse auteur Jonas Love Almqvist (1793-1859) en weerspiegelt in de compositie *Tintomara* van Folke Rabe het zowel mannelijke als vrouwelijke karakter van de trompet en de trombone. Folke Rabe: 'Toen ik dit kleine stuk aan het voorbereiden was, dacht ik veel na over het concept van mannelijk en vrouwelijk. De doordringende klank en de militaire fanfares voor trompet worden vooral geassocieerd met typisch mannelijke eigenschappen, terwijl de trompet eigenlijk een sopraaninstrument is. Het warme geluid en de aangename glissandi (glijtonen) roepen misschien moederlijke associaties op, maar het tromboneregister komt overeen met de mannelijke stem. Om nog maar te zwijgen over de trombone als metafoor voor de mannelijke seksualiteit, wanneer Movitz in zijn bed klimt met zijn trombone! (Movitz is één van de personages uit de liederen van Carl Michael Bellman, die zich afspelen in de herbergen van Stockholm in de achttiende eeuw.)

Met het programma van deze CD hebben de musici dit veelzijdige, ambigue karakter, de verschillende kleuren, mogelijkheden en zelfs grenzen van de combinatie van de trompet en trombone opgezocht, waarbij de sopraanstem van de trompet een prachtige combinatie vormt met de tenor van de trombone.

Henry Purcell

Wie in Londen de abdij van Westminster bezoekt, vindt daar aan de voet van het orgel het graf van een beroemde Engelsman. We weten zijn geboortjaar, 1659, zijn precieze sterfdatum, 21 november 1695, en nog een paar gegevens over zijn leven. Maar misschien nog wel het meest over zijn muziek. Daar onder dat orgel, dat hij jarenlang zelf bespeelde, ligt de grootste componist van Engeland begraven: Henry Purcell, ongeveer net zo jong gestorven als

Mozart en Schubert. Hoe weinig er over Purcells leven ook met zekerheid bekend is, toch weten we zeker dat hij de eerste was die een volledige Engelstalige opera componeerde, *Dido and Aeneas*. Pas drie eeuwen later werd er weer zo'n mijlpaal bereikt: de opera *Peter Grimes* van Benjamin Britten.

Op deze cd zijn drie van oorsprong vocale stukken van Purcell opgenomen in uiteenlopende arrangementen. *Sound the Trumpet* is afkomstig uit één van de odes

die Purcell als hofcomponist schreef, voor de verjaardagen van koningin Mary II. Schetterende trompetten en machtige pauken zetten in die ode de koninklijke verjaardag luister bij, maar in deze bewerking zijn het trompet, trombone, kistorgel, cello en barokgitaar. Uit de vele muziek die Purcell met name in zijn laatste levensjaren voor toneelvoorstellingen schreef klinkt hier het duet *My dearest, my fairest* (1695). Het is een van de slechts twee bijdrage aan *Pausanias, the Betrayer of His Country*, van Richard Norton. Onzeker is of Henry Purcell wel de auteur is, het zou ook Daniel Purcell kunnen zijn, Purcells jongere broer of neef. Ook *Hark, how the songsters of the grove* is oorspronkelijk een duet, dit maal afkomstig uit Timon of Athens uit 1694. Net als in de andere twee duetten zijn de oorspronkelijke twee sopraanstemmen hier partijen voor trompet en trombone geworden.

Folke Rabe

Folke Rabe schreef *Tintomara* met in het achterhoofd zijn eigen instrument, want deze Zweedse componist en muziekpedagoog is ook trombonist. Rabe studeerde van 1957 tot 1964 aan de Kungliga Musikhögskolan in Stockholm bij Valdemar Söderholm, Bo Wallner, Karl-Birger Blomdahl, Ingvar

Lidholm, György Ligeti en Witold Lutosławski. Verder deed hij veel inspiratie op via reizen door Europa, Noord- en Zuid-Amerika en Azië. Naast het componeren is Rabe onder meer actief als jazz-musicus. Van 1980 tot 2000 werkte hij voor de Zweedse Radio. Rabe schreef *Tintomara* voor trompet en trombone in 1992 in opdracht van trombonist Christian Lindberg en trompettist Håkan Hardenberger voor een uitvoering tijdens het Stockholm New Music Festival in 1993.

Jean-Michel Damase

Een prachtig voorbeeld van originele muziek voor de combinatie trompet, trombone en piano van hoge kwaliteit is het *Trio* van de Fransman Jean-Michel Damase (1928-2013). Damase groeide op in Bordeaux als een pianospelend en componerend wonderkind van de bekende harpiste Micheline Kahn. Op zijn twaalfde kreeg hij les van Alfred Cortot in Parijs en een jaar later van Armand Ferté aan het Parijse conservatorium. Daar haalde hij in 1943 een eerste prijs voor pianospel en studeerde hij compositie bij Henri Büsser en Marcel Dupré. Hij behaalde diverse prijzen voor zijn composities, had een bloeiende carrière als concertpianist en maakte veel-geprezen opnamen van muziek van Fauré en

Ravel. Zijn eigen muziekstijl is verwant met die van Fauré, Poulenc, Ravel, Françaix, Roussel en Stravinsky en blijft met de vele complexe ritmen en harmonieën een typisch voorbeeld van het Franse componeren in de twintigste eeuw. Jean-Michel Damase zette naar eigen zeggen de post-tonale lijn van Debussy en Ravel voort. Zo ook in de twee delen van het aantrekkelijke en elegante *Trio voor trompet, trombone en piano* uit 1983.

Martijn Padding

Het volgende werk, *One Trumpet* (2000) van Martijn Padding is voor trompet solo. Martijn Padding studeerde compositie bij Louis Andriessen aan het Koninklijk Conservatorium in Den Haag. Daarnaast studeerde hij piano bij Fania Chapiro en muziekwetenschap aan de Universiteit van Utrecht. Padding schrijft muziek voor solo-instrumenten en voor symfonieorkest in grote bezetting. Hij combineert elementen uit de hedendaagse muziek, de popmuziek en -cultuur en de traditionele klassieke muziek. Padding werkt tijdens het componeren vaak nauw samen met de uitvoerende musici. Zo schreef hij voor Peter Masseurs (voormalig eerste trompettist bij het Koninklijk Concertgebouworkest) in 2000 *One Trumpet* vol vulkanische kracht. Het

werk is niet alleen aan Peter Masseurs opgedragen, maar in feite ook een portret van deze trompettist. 'Maak het maar flink moeilijk', had Masseurs tegen de componist gezegd! *One trumpet* is in een driedelige liedvorm (ABA) gezet en toont een rijk pallet aan speelwijzen, van 'vulgaire vibrato' en kwarttonen tot alleen middels een speciale embouchure te produceren pedaaltonen.

Maurice Ravel

Maurice Ravel had een fascinatie voor voorbije tijden, voor de barok en klassieke tijd. Hij hield van het tijdperk van de klare lijnen en heldere contouren waarin Haydn leefde en keek bij het componeren dan ook veel om. Dat is hoorbaar in zijn *Pianotrio voor piano, viool en cello*, dat hij voltooidde in 1914 toen de Eerste Wereldoorlog was uitbroken. Hoewel Ravel soms wat smalend over zijn romantische landgenoot Saint-Saëns kon doen, gaf hij naar aanleiding van dit Pianotrio toe dat Saint-Saëns hem wel had geïnspireerd. Het stuk is niet voor niets opgedragen aan André Gédalge, docent fuga en contrapunt aan het Parijse conservatorium. Zo eerde Ravel zowel zijn conservatieve oudere collega Saint-Saëns, als Gédalge, die hem had ingewijd in het aloude klassieke contrapunt. In het hier

gespeelde derde deel, *Passacaille*, brengt Ravel een groet aan de barok. Na een inleiding van acht maten volgen negen ingenieuze variaties met een typische Ravelsfeer. Ravels vioolpartij wordt in de versie op deze cd gespeeld op een bugel en de cellopartij op trombone.

Florian Magnus Maier

Een duidelijke stap naar de huidige tijd maakt het programma met *Slipstream for trombone and loop station* uit 2012 van de in München geboren maar in Nederland woonachtige componist Florian Magnus Maier (1973). Hij is bekend als Morean van de bands Noneuclid en Dark Fortress, is actief als metalmusicus en is tevens mede-oprichter van het internationale kunstenaarscollectief Quantum Ether. Maier studeerde enige jaren klassiek gitaar en kwam in 1994 naar Nederland om flamencogitaar te studeren bij Paco Peña. Daarnaast studeerde hij compositie aan het Rotterdams Conservatorium bij Klaas de Vries, Peter-Jan Wagemans en René Uylenhoet. Hij studeerde cum laude af in 2001. Maier streeft naar toegankelijkheid en 'compositorische verfijning' van genres die voor hem voorheen niet te combineren leken. Hij noemt zichzelf een 'bruggebouwer' voor de verschillende

genres, en combineert invloeden uit extreme metal, (hedendaagse) klassieke muziek, wereldmuziek, flamenco, tango, polyfonie uit de barok, balkanmuziek en elektronische 'waanzen', waarbij een sterk gevoel voor puls, virtuositeit, een strikte vorm en structuur en een 'donkere spirituele sfeer' centraal staan.

Het in *Slipstream* gebruikte 'loop station' is een apparaat met pedalen waarmee de trombonist zichzelf opneemt gedurende het stuk. Vervolgens kan hij door het indrukken van de pedalen gedeeltes van wat net opgenomen is weer afspelen, er iets nieuws bij opnemen, of het weer wissen. Zo ontstaan er 'loops', waarmee de solist speelt en maakt de solist zo zijn eigen begeleiding. Er is dus niets vooraf opgenomen, maar wat live wordt gespeeld herhaalt zich in allerlei combinaties, zodat het lijkt alsof er een heel ensemble speelt, terwijl er maar één solist op het podium staat.

Florian Magnus Maier over *Slipstream*: 'Ik hou van solostukken die niet klinken als solostukken, maar die de volle rijkdom van muzikale lagen, van meerstemmigheid en alle mogelijke klankcontrasten omvatten die normaal gesproken in ensemblemuziek worden toegepast. Toen Jörgen me vroeg om een stuk met 'loop station', greep ik die kans aan, om een trombone in zijn eentje te

laten klinken als een compleet ensemble en de solist te laten dansen met zichzelf. Zo creëerde ik een pop-bandachtige context met daarin solo's in Balkaneske stijl, gedreven ritmen en dromerige klanklandschappen en toch ook de symfonische grandeur van de trombone uit de wereld van de klassieke muziek. *Slipstream* is geschreven voor Jörgen van Rijen in opdracht van het Nederlands Fonds voor de Podiumkunsten. Ik draag *Slipstream* op aan mijn jeugdvriend Wolfgang Besl (1973-2012), die overleed in de tijd dat ik het stuk componeerde. Rust in vrede, goede vriend.'

Jean-Francois Michel

Het laatste werk *Eastwind, for Trumpet, Trombone and Brass Ensemble* (2012) is van de hand van de Zwitser Jean-Francois Michel (1957). Hij is behalve muziekpedagoog, dirigent en componist ook trompettist en

actief in de Zwitserse harmonie- en fanfarewereld. Jean-Francois Michel was van 1976 tot 1986 solo-trompettist van de Münchner Philharmoniker en het Münchner Bachorkester onder leiding van Karl Richter. Hij gaf wereldwijd concerten en meesterklassen en was en is nog verbonden aan de conservatoria van Fribourg, Luzern en Genève. Voor *Eastwind* vond Michel inspiratie in de rijke muzikale folklore van zigeuners die vele uiteenlopende stijlen ontwikkelden op de Balkan en in Oost-Europa. Hun volksmelodieën schakelen vrijelijk van majeur naar mineur, van wilde dansen naar droeve melodische lijnen om zo de luisteraar mee te sleuren in uitersten van gevoel. Jean-Francois Michel schreef *Eastwind* voor de bekende Sloveense trombonesolist Branimir Slokar die de eerste uitvoering gaf in juli 2012 bij de opening van het 61ste Festival van Ljubljana in Slovenië.

Clemens Romijn

TINTOMARA

Tintomara, der Titel dieser CD, ist eine zwitterhafte Gestalt aus *The Briar Rose Book* des schwedischen Schriftstellers Jonas Love Almqvist (1793-1859), und sie gibt in der Komposition *Tintomara* von Folke Rabe sowohl den männlichen als auch den weiblichen Charakter der Trompete und der Posaune wieder. Folke Rabe: 'Als ich dieses kleine Stück vorbereitete, dachte ich gründlich über das Konzept Männlichkeit und Weiblichkeit nach. Der durchdringende Klang und die militärischen Fanfaren für Trompete werden vor allem mit typisch männlichen Eigenschaften assoziiert, während die Trompete eigentlich ein Sopraninstrument ist. Der warme Klang und die angenehmen Glissandi (Gleittöne) erwecken vielleicht mütterliche Assoziationen, aber das Posaunenregister entspricht der männlichen Stimme. Ganz zu schweigen von die Posaune als Metapher für die männliche Sexualität, wenn Movitz mit seiner Posaune ins Bett steigt! (Movitz ist eine der Gestalten aus den Liedern von Carl Michael Bellman, die sich in den Wirtshäusern von Stockholm im achtzehnten Jahrhundert abspielen.)'

Mit dem Programm dieser CD haben die Musiker diesen vielseitigen, mehrdeutigen Charakter, die verschiedenen Farben, Möglichkeiten und selbst Grenzen der Kombination von Trompete und Posaune erforscht, wobei die Sopranstimme der Trompete eine wundervolle Verbindung mit dem Tenor der Posaune bildet.

Henry Purcell

Wer in London die Westminster-Abtei besucht, findet dort am Fuß der Orgel das Grab eines berühmten Engländers. Wir kennen sein Geburtsjahr, 1659, sein genaues Sterbedatum, den 21. November 1695, sowie noch einige Daten aus seinem Leben. Das meiste wissen wir aber wohl über seine Musik. Dort, unter dieser Orgel, auf der er jahrelang selbst spielte, liegt Englands größter Komponist begraben: Henry Purcell, ungefähr ebenso jung gestorben wie Mozart

und Schubert. So wenig wir über Purcells Leben auch mit Sicherheit wissen, doch wissen wir sicher, dass er der erste war, der eine völlig englischsprachige Oper komponierte, *Dido and Aeneas*. Erst drei Jahrhunderte später sollte wieder solch ein Meilenstein erreicht werden: die Oper *Peter Grimes* von Benjamin Britten.

Diese CD enthält drei ursprünglich vokale Stücke von Purcell in unterschiedlichen Arrangements. *Sound the Trumpet* stammt aus einer der Oden, die Purcell als Hof-

komponist für die Geburtstage der Königin Mary II. schrieb. Schmetternde Trompeten und mächtige Pauken verleihen in dieser Ode dem königlichen Geburtstag Glanz, aber in dieser Bearbeitung sind es Trompete, Posaune, Hausorgel, Cello und Barockgitarre. Aus der vielen Musik, die Purcell insbesondere während seiner letzten Lebensjahre für Theatervorstellungen schrieb, erklingt hier das Duett *My dearest, my fairest* (1695). Es ist einer der beiden Beiträge zu *Pausanias, the Betrayer of His Country*, von Richard Norton. Es ist nicht sicher, ob Henry Purcell wohl der Autor ist, es könnte auch Daniel Purcell sein, Purcells jüngerer Bruder oder Vetter. Auch *Hark, how the songsters of the grove* ist ursprünglich ein Duett, diesmal stammt es aus *Timon of Athens* aus dem Jahre 1694. Ebenso wie in den beiden anderen Duetten sind die ursprünglichen beiden Sopranstimmen hier Partien für Trompete und Posaune geworden.

Folke Rabe

Folke Rabe schrieb *Tintomara* mit seinem eigenen Instrument im Gedanken, denn dieser schwedische Komponist und Musikpädagoge ist auch Posaunist. Rabe studierte von 1957 bis 1964 an der Kungliga Musikhögskolan in Stockholm bei Valdemar Söderholm, Bo Wallner, Karl-Birger

Blomdahl, Ingvar Lidholm, György Ligeti und Witold Lutoslawski. Ferner holte er sich viele Inspirationen auf Reisen durch Europa, Nord- und Südamerika und Asien. Neben dem Komponieren betätigt Rabe sich unter anderem als Jazzmusiker. Von 1980 bis 2000 arbeitete er für den Schwedischen Rundfunk. Rabe schrieb *Tintomara* für Trompete und Posaune 1992 im Auftrag des Posaunisten Christian Lindberg und des Trompeters Håkan Hardenberger für eine Aufführung anlässlich des Stockholm New Music Festival im Jahre 1993.

Jean-Michel Damase

Ein großartiges Beispiel für Originalmusik für die Kombination Trompete, Posaune und Klavier von hoher Qualität ist das *Trio* des Franzosen Jean-Michel Damase (1928-2013). Damase wuchs in Bordeaux auf als klavierspielendes und komponierendes Wunderkind der bekannten Harfenistin Micheline Kahn. Mit zwölf Jahren erhielt er Unterricht von Alfred Cortot in Paris und ein Jahr später von Armand Ferté am Pariser Konservatorium. Dort erhielt er 1943 einen ersten Preis für Klavierspiel und studierte Komposition bei Henri Büsser und Marcel Dupré. Er erhielt verschiedene Preise für seine Kompositionen, hatte eine blühende Karriere als Konzert-

pianist und machte hochgelobte Aufnahmen mit Musik von Fauré und Ravel. Sein eigener Musikstil ist dem von Fauré, Poulenc, Ravel, Françaix, Roussel und Strawinsky verwandt und bleibt mit den vielen komplexen Rhythmen und Harmonien ein typisches Beispiel für das französische Komponieren im zwanzigsten Jahrhundert. Jean-Michel Damase setzte nach eigenen Worten die posttonale Linie von Debussy und Ravel fort. So auch in den zwei Sätzen des attraktiven und eleganten *Trio für Trompete, Posaune und Klavier* aus dem Jahre 1983.

Martijn Padding

Das folgende Werk, *One Trumpet* (2000), von Martijn Padding ist für Trompete solo. Martijn Padding studierte Komposition bei Louis Andriessen am Königlichen Konservatorium in Den Haag. Daneben studierte er Klavier bei Fania Chapiro und Musikwissenschaft an der Universität von Utrecht. Padding schreibt Musik für Soloinstrumente und für Symphonieorchester in großer Besetzung. Er kombiniert Elemente aus der gegenwärtigen Musik, der Popmusik und -kultur und der traditionellen klassischen Musik. Padding arbeitet während des Komponierens oft eng zusammen mit den ausführenden Musikern. So schrieb er im

Jahre 2000 für Peter Masseurs (ehemaliger Solo-Trompeter des Königlichen Concertgebouw Orchesters Amsterdam) *One Trumpet* voll vulkanischer Gewalt. Das Werk ist nicht nur Peter Masseurs gewidmet, sondern im Grund auch ein Porträt dieses Trompeters. 'Mach's nur recht schwierig', hatte Masseurs dem Komponisten gesagt! *One trumpet* ist in dreiteiliger Liedform (ABA) geschrieben und enthält eine umfangreiche Palette an Spielweisen, von 'Vulgair Vibrato' und Vierteltönen bis hin zu nur mittels eines speziellen Mundstücks zu produzierenden Pedaltönen.

Maurice Ravel

Maurice Ravel war von vergangenen Zeiten fasziniert, vom Barock und von der Klassik. Er liebte das Zeitalter der klaren Linien und deutlichen Konturen, in dem Haydn lebte, und beim Komponieren schaute er auch oft zurück. Das hört man in seinem *Klaviertrio für Klavier, Violine und Cello*, das er 1914 vollendete, als der Erste Weltkrieg ausgebrochen war. Obwohl Ravel zuweilen etwas herablassend über seinen romantischen Landsmann Saint-Saëns sprach, gab er hinsichtlich dieses Klaviertrios doch zu, dass Saint-Saëns ihn wohl inspiriert hatte. Das Stück ist nicht ohne Grund André Gédalge

gewidmet, Dozent für Fuge und Kontrapunkt am Pariser Konservatorium. So ehrte Ravel sowohl seinen konservativen älteren Kollegen Saint-Saëns, als auch Gédalge, der ihn mit dem traditionellen klassischen Kontrapunkt vertraut gemacht hatte. Im hier gespielten dritten Satz, *Passacaille*, sendet Ravel dem Barock einen Gruß. Nach der Einleitung von acht Takten folgen neun geistvolle Variationen in typischer Ravel-Stimmung. Ravels Violinpartie wird in der Fassung dieser CD auf einem Flügelhorn und die Cellopartie auf einer Posaune gespielt.

Florian Magnus Maier

Einen deutlichen Schritt in die Gegenwart unternimmt das Programm mit *Slipstream for trombone and loop station* aus dem Jahre 2012 des in München geborenen, aber in den Niederlanden lebenden Komponisten Florian Magnus Maier (1973). Er ist bekannt als Morean von den Bands Noneuclid und Dark Fortress, ist aktiv als Metal-Musiker und zugleich als Mitgründer des internationalen Künstlerkollektivs Quantum Ether. Maier studierte einige Jahre klassische Gitarre und kam 1994 in die Niederlande, um bei Paco Peña Flamencogitarre zu studieren. Daneben studierte er am Rotterdamer Konservatorium Komposition bei Klaas de Vries, Peter-Jan

Wagemans und René Uylenhoet. Im Jahre 2001 vollendete er sein Studium cum laude. Maier erstrebt Zugänglichkeit und 'kompositorische Verfeinerung' von Genres, die ihm zuvor unvereinbar erschienen. Er bezeichnet sich selbst als 'Brückenbauer' für die unterschiedlichen Genres und kombiniert Einflüsse aus Extreme Metal, (zeitgenössischer) klassischer Musik, Weltmusik, Flamenco, Tango, Polyphonie aus dem Barock, Balkanmusik und elektronischem 'Wahnsinn', wobei ein starkes Gefühl für Puls, Virtuosität, eine strikte Form und Struktur sowie eine 'dunkle spirituelle Sphäre' in Zentrum stehen.

Die in *Slipstream* verwendete 'Loop Station' ist ein Gerät mit Pedalen, mit dem der Posaunist sich während des Spiels selbst aufnimmt. Anschließend kann er durch Druck auf die Pedale Teile des soeben Aufgenommenen wieder abspielen, etwas Neues dazu aufnehmen oder es wieder löschen. So entstehen 'Loops', mit denen der Solist spielt, und so macht der Solist seine eigene Begleitung. Es ist also nichts vorher aufgenommen, sondern das live Aufgenommene wiederholt sich in allerlei Kombinationen, so dass es scheint, als spiele ein ganzes Ensemble, während auf dem Podium nur ein einziger Solist steht.

Florian Magnus Maier über *Slipstream*:

'Ich liebe Solostücke, die nicht wie Solostücke klingen, sondern den vollen Reichtum musikalischer Schichten, der Mehrstimmigkeit und alle möglichen Klangkontraste umfassen, die normalerweise in der Ensemblemusik angewandt werden. Als Jörgen mich um ein Stück mit 'Loop Station' bat, ergriff ich diese Gelegenheit dazu, eine Posaune alleine als ein vollständiges Ensemble erklingen und den Solisten mit sich selbst tanzen zu lassen. So schuf ich einen pop-band-artigen Kontext mit darin enthaltenen Soli im Balkan-Stil, beseelten Rhythmen und verträumten Klanglandschaften und doch auch mit der symphonischen Erhabenheit der Posaune aus der Welt der klassischen Musik. *Slipstream* wurde geschrieben für Jörgen van Rijen im Auftrag des Niederländischen Fonds für die Podiumskünste. Ich widme *Slipstream* meinem Jugendfreund Wolfgang Besl (1973-2012), der in der Zeit starb, als ich das Stück komponierte. Ruhe in Frieden, lieber Freund.'

Jean-Francois Michel

Das letzte Werk, *Eastwind, for Trumpet*,

Trombone and Brass Ensemble (2012), stammt aus der Feder des Schweizer Jean-Francois Michel (1957). Er ist außer Musikpädagoge, Dirigent und Komponist auch Trompeter und aktiv in der schweizerischen Harmonie- und Fanfarenmusik. Jean-Francois Michel war von 1976 bis 1986 Solotrompeter der Münchner Philharmoniker und des Münchner Bach-Orchesters unter der Leitung von Karl Richter. Er gab weltweit Konzerte und Meisterkurze, und unterrichtet noch an den Konservatorien von Fribourg, Luzern und Genf. Zu *Eastwind* fand Michel Inspiration in der reichhaltigen musikalischen Folklore der Zigeuner, die auf dem Balkan und in Osteuropa viele unterschiedliche Stile entwickelten. Ihre Volksmelodien springen freizügig von Dur nach Moll, von wilden Tänzen zu traurigen melodischen Linien, um so den Hörer in die Extreme der Gefühle mitzureißen. Jean-Francois Michel schrieb *Eastwind* für den bekannten slowenischen Posaunensolisten Branimir Slokar, der das Werk im Juli 2012 anlässlich der Eröffnung des 61. Festivals von Ljubljana in Slowenien uraufführte.

Clemens Romijn

Übersetzung: Erwin Peters

Discography Wim Van Hasselt

(...) He plays with tremendous sense of smoothness and flow (...) an eclectic album (...) excellent recording quality, first-rate packaging, extensive liner notes. (...) International Trumpet Guild

CCS SA 31811

On the Road: Beethoven, Grunelius, Luigini, Zbinden, Berio, Eben, Wilson with Jörgen van Rijen, Martin Fondse, Jörg Brinkmann, Claudio Puntin, Eriko Takezawa, piano, Emily Beynon a.o.

Discography Jörgen van Rijen

(...) one of the world's finest trombonists... (...) Audiophile Audition

CCS SA 22305

First Chairs Series: Biber, Dutilleux, Krol, Padding, Kurtag, Tomasi with Royal Concertgebouw Orchestra, Viotta Ensemble a.o.

CCS SA 26708

Sackbutt – trombone in the 17th and 18th century with Combattimento Amsterdam

CCS SA 26909

I was like WOW: Honegger, Martin, Mozart, Padding, JacobTV a.o. with Combattimento Consort, Paolo Giacometti (piano), Frits Damrow (trumpet)

www.channelclassics.com

Please send to **CHANNEL CLASSICS RECORDS**

Waalwijk 76 4171 CG Herwijnen the Netherlands

Phone +31(0)418 58 18 00 Fax +31(0)418 58 17 82

CCS SA 36315

Where did you hear about Channel Classics? (Multiple answers possible)

- Review
- Live Concert
- Advertisement
- Radio
- Recommended
- Internet
- Television
- Store
- Other

Why did you buy this recording? (Multiple answers possible)

- Artist performance
- Reviews
- Packaging
- Sound quality
- Price
- Other

What music magazines do you read?

Which CD did you buy?

Where did you buy this CD?

I would like to receive the digital Channel Classics Newsletter by e-mail

I would like to receive the latest Channel Classics Sampler (Choose an option)

- As a free download*
- As a CD

Name	Address	
City/State/Zipcode	Country	
E-mail		

*You will receive a personal code in your mailbox

Production

Channel Classics Records

Producer

Jared Sacks

Recording engineer, editing

Jared Sacks

Additional editingFlorian Magnus Maier (*Slipstream*)**Cover design**

Ad van der Kouwe, Manifesta, Rotterdam

Photography

Jonas Sacks

Liner notes

Clemens Romijn

Translations

Stephen Taylor, Erwin Peters

Recording location

MCO Studio 1, Hilversum

Recording date

29/30 September, 1/2 October 2014

*Organ used in this recording was built by
Henk Klop*

*Technical information***Microphones**

Bruel & Kjaer 4006, Schoeps

Digital converterDSD Super Audio /Grimm Audio
Pyramix Editing / Merging Technologies**Speakers**

Audiolab, Holland

Amplifiers

Van Medevoort, Holland

Cables

Van den Hul*

Mixing board

Rens Heijnis, custom design

*Mastering Room***Speakers**

B+W 803d series

Amplifier

Classe 5200

Cable*

Van den Hul

*exclusive use of Van den Hul 3T cables

www.channelclassics.comwww.jorgenvanrijen.comwww.wimvanhasselt.com

- Henry Purcell (1659-1695):**
- 1 **Sound the Trumpet**
(baroque guitar, cello, organ) 2.25
 - 2 **My dearest, my fairest** (cello, theorbo) 3.24
 - 3 **Hark, how the songsters of the grove**
(2 recorders, cello, theorbo, organ) 2.53
Benedikt Enzler, cello
Mike Fentross, baroque guitar, theorbo
Jorge Lopez-Escribano, organ
Inês d'Avena, Reine-Marie Verhagen, recorder
- Folke Rabe (1935)**
- 4 **Tintomara** for trumpet and trombone 5.03
- Jean-Michel Damase (1928-2013)**
Trio for trumpet, trombone and piano
- 5 Moderato 8.34
 - 6 Allegro 12.29
Alla Libo, piano
- Martijn Padding (1956)**
- 7 **One trumpet** for trumpet solo 6.52
- Maurice Ravel (1875-1937)**
- 8 **Passacaille** (from Piano Trio for violin, cello and piano) 7.27
Alla Libo, piano
- Florian Magnus Maier (1973)**
- 9 **Slipstream** for trombone solo and loop station 13.22
- Jean-François Michel (1957)**
- 10 **Eastwind** for trumpet, trombone and brass ensemble 7.44
Pierre Volders, conductor
Erwin ter Bogt, Jacco Groenendijk,
Bert Langenkamp, Ad Welleman, trumpet
Remko de Jager, Sebastiaan Kemner,
Alexander Verbeek, trombone
Brandt Attema, bass trombone
- Total time 71.09

WIM VAN HASSELT trumpet
TINTOMARA
 JÖRGEN VAN RIJEN trombone